

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot: Farmakologia/ Nauki podstawowe

2. Wydział: Nauk o Zdrowiu

3. Kierunek studiów: położnictwo

4. Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

5. Liczba punktów ECTS: 2

6. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	pws
II	15	30	15

7. Język wykładowy: polski

8. Wykładowca: dr Barbara Jędrzejewska

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

9. Wymagania wstępne

1. Wiedza z zakresu podstaw biochemii i fizjologii
2. Wiedza z chemii na poziomie licealnym

10. Cele przedmiotu

C1. Uzyskanie wiedzy o postaciach leków stosowanych do użytku wewnętrznego jak i zewnętrznego.

Dawkowania leków, dróg podawania (sposobów wprowadzania leków do organizmu). Poznanie kolejnych etapów procesów farmakokinetycznych i farmakodynamicznych. Wpływ procesów chorobowych na farmakokinetykę i farmakodynamikę leków. Rola cytochromu P450 w metabolizmie i interakcjach leków.

C2. Wiedza z zakresu mechanizmów działania i farmakoterapii poszczególnych grup leków ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii i fitoterapii stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii. Znajomość działań niepożądanych przeciwwskazań do stosowania, wpływu leków na płód i noworodka karmionego piersią.

C3. Znajomość zasad i posiadanie umiejętności wystawiania recept na leki przewidziane do kontynuacji leczenia oraz form recepturowych na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i zlecenia na refundowane wyroby medyczne. Umiejętność korzystania z informatorów farmaceutycznych i baz danych o produktach leczniczych.

11. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

WIEDZA, zna i rozumie:

A.W23.	Poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne
A.W24.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podania
A.W25.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków
A.W26.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji oraz zgłaszania procedury działań niepożądanych leków
A.W27.	podstawowe zasady farmakoterapii

A.W28.	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków
A.W29.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich
A. W30.	zasady leczenia krwią i preparatami krwiozastępczymi
UMIEJĘTNOŚCI, potrafi:	
A. U8.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią
A.U9.	posługiwać się informatorami i bazami danych o produktach leczniczych
A.U10.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich
A. U11.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, jest gotów do:	
5)	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6)	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7)	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
12. Treści programowe	
Forma zajęć – wykłady/ ćwiczenia/laboratoria/zajęcia praktyczne	
Forma zajęć- wykłady <ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakokinetyka (procesy uwalniania leku, adsorpcji, dystrybucji, metabolizmu, eliminacji) 2. Farmakodynamika – mechanizm receptorowy, chemiczny i fizyczny efektu farmakologicznego, 3. Mechanizmy działania leków układu przywspółczulnego. Efekty pobudzenia i hamowania układu przywspółczulnego. Działania uboczne, przeciwwskazania. 4. Mechanizmy działania leków układu współczulnego. Efekty pobudzenia i hamowania układu. Działania uboczne, przeciwwskazania. 5. Leki znieczulenia miejscowego i ogólnego. Patofizjologia bólu. Leki przeciwbólowe. Lekozależność. Objawy zatrucia. Tolerancja. 6. Niesteroidowe leki przeciwzapalne. Mechanizm działania - objawy uboczne. Interakcje. 7. Leki przeciwdepresyjne – podział na grupy, mechanizm działania, efekty uboczne, zatrucia. 8. Leki neuroleptyczne. Nasenne i uspokajające. Działania niepożądane, zatrucia. 9. Krew. Preparaty krwio pochodne, krwiozastępcze. Leki wpływające na krzepnięcie krwi (stosowane w skazach krwotocznych, przeciwzakrzepowe, fibrynolityczne). 10. Leki układu pokarmowego. Leki układu oddechowego 11. Leki układu krążenia. Diuretyki. 12. Farmakoterapia w położnictwie, neonatologii i ginekologii. 13. Stosowanie fitoterapii w położnictwie i ginekologii. 14. Leki stosowane w terapii zakażeń bakteryjnych. Lekooporność 15. Leki stosowane w porodzie fizjologicznym, leki stosowane w porodzie przedwczesnym Forma zajęć- praca własna praca studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego <ol style="list-style-type: none"> 1. Leki nootropowe. Leki stosowane w chorobie Parkinsona. 2. Autokoidy, leki przeciwhistaminowe 3. Leki przeciwwirusowe, przeciwgrzybicze, przeciwgruźlicze Forma zajęć- ćwiczenia <ol style="list-style-type: none"> 1. Pochodzenie i podział leków. Nazewnictwo leków. 2. Recepta, zasady wypisywania recept, nomenklatura stosowana w recepturze. Postaci leków. Wypisywanie recept na różne postaci leków. 3. Praktyczne wypisywanie recept uwzględniając dane związane z identyfikacją pacjenta, płatnika i osoby ordynującej. Kody uprawnień dodatkowych pacjenta. Praktyczne wypisywanie recept uwzględniając dane związane z poziomem refundacji, 4. Regulacje prawne. 5. Rodzaje stosowanych dawek, wyliczanie dawek dla poszczególnych grup wieku. Stężenie lecznicze. 6. Zasady bezpieczeństwa stosowania leków u kobiet w ciąży – klasyfikacja FDA. 7. Zasady bezpieczeństwa farmakoterapii w czasie karmienia piersią. 8. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka. 	

Zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, których ordynowanie może kontynuować położna.	
9. Wystawianie recept na środki śssp. Źródła informacji nt. aktualnych list refundowanych środków spożywczych. Źródłowa dokumentacja medyczna prowadzona przez położną przy wypisywaniu recept na środki śssp.	
10. Źródła informacji o lekach.	
11. Procedury zgłaszania działań niepożądanych leków.	
12. Zasady wypełniania zlecenia na wyroby medyczne. Zasady refundacji wyrobów medycznych ortopedycznych.	
13. Praktyczne wypełnianie zlecenia na wyroby medyczne i ortopedyczne.	
14. Zasady zawierania umów z Narodowym Funduszem Zdrowia na wystawianie recept refundowanych.	
15. E-recepta, e-zlecenie, e-skierowanie, e-dokumentacja medyczna . Zasady wystawiania.	
13. Narzędzia/metody dydaktyczne	
1. Metoda podająca - wykład	
2. Metody praktyczne -ćwiczenia	
3. Metoda problemowa- dyskusja	
4. Metoda eksponująca - pokaz	
14. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
F1. Aktywność na zajęciach	
F2. Kolokwium częstkowe	
P2. Kolokwium końcowe	
P2. Egzamin	
15. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	45
2. Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	15
3. Praca własna studenta	10
suma	70
liczba punktów ECTS	2
16. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarstwa i położnej. Hryniewiecka E., Joniec -Maciejak I, Edra Urban i Partner Wrocław 2019.	
2. Rajtar-Cynke G.. Recepty Zasady wystawiania; Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016	
Literatura uzupełniająca:	
1. Korbut R. (red): Farmakologia PZWL2022	
17. Formy oceny – szczegóły	
Osiągnięcie założonych efektów nauczania oraz pozytywny wynik egzaminu końcowego.	
w zakresie wiedzy	
Egzamin w formie testu, jednokrotnego/wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wyboru Tak/Nie testy wielokrotnej odpowiedzi, (MRQ), (za odpowiedź poprawną otrzymuje 1 pkt). Kryterium zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 60% prawidłowych odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź przyznawany jest jeden punkt. Kolokwia częstkowe oraz kolokwium końcowe, zaliczające ćwiczenia oparte na testach jednokrotnego/wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wyboru Tak/Nie. Za każdą prawidłową odpowiedź przyznawany jest jeden punkt.	
W zakresie umiejętności	
Zaliczenie poprawności wypisywania recept: konieczność poprawnego przepisania recepty (e-recepty) zgodnie z zaleceniem.	
Kryteria oceny pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego:	
W trakcie pierwszych zajęć studentom zostaną przedstawione tematy/pozycje literatury do indywidualnego	

studiowania.

Złożenie pracy wykonanej w ramach samokształcenia i uzyskanie zaliczenia pracy. Student przygotowuje pracę samokształceniową w formie prezentacji, która oceniana jest przez prowadzącego zajęcia (zaliczenie bez oceny).

Ocena efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych: ocena nauczyciela, samoocena, ocena grupy.

18. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć: zajęcia odbywać się będą w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) zgodnie z informacją znajdującą się na stronie internetowej uczelni.
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) zgodnie z informacją znajdującą się na stronie internetowej uczelni.